

**UCHWAŁA NR XXXVII/312/23
RADY GMINY HAJNÓWKA**

z dnia 31 sierpnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej na lata 2023-2025 w Hajnówce**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, poz. 535) Rada Gminy Hajnówka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Hajnówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą.

Wiceprzewodnicząca Rady

Walentyna Biryłko

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2023-2025**

1. Wstęp

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domową – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

Rozróżniamy następujące rodzaje przemocy:

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej.

Psychiczna - naruszenie godności osobistej.

Seksualna - naruszenie intymności.

Ekonomiczna - naruszenie własności.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym, znacznie częściej jest procesem o długiej nawet kilkunastoletniej historii, ma tendencje do powtarzania się według zauważanej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz :

2. Faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.

3. Faza gwałtownej przemocy - następuje wybuch gniewu i agresji, na tym etapie dochodzi do: utraty kontroli, podkreślenia swojej władzy.

4. Faza miodowego miesiąca - jest to faza skruchy ze strony sprawcy i okazywanie miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Próbuje przekonać ofiarę, że teraz będzie inaczej, że to już się nie powtórzy. Ofiary mu wierzą i zostają z nim, odwołują zeznania. Jednak po jakimś czasie wszystko zaczyna się od nowa. Przemoc z czasem, się nasila, za każdym razem jest coraz gorzej.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w

niniejszym Programie.

2. Podstawa prawna. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021r., poz. 1249, z 2023r. poz. 289,poz. 535),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r., poz. 165).

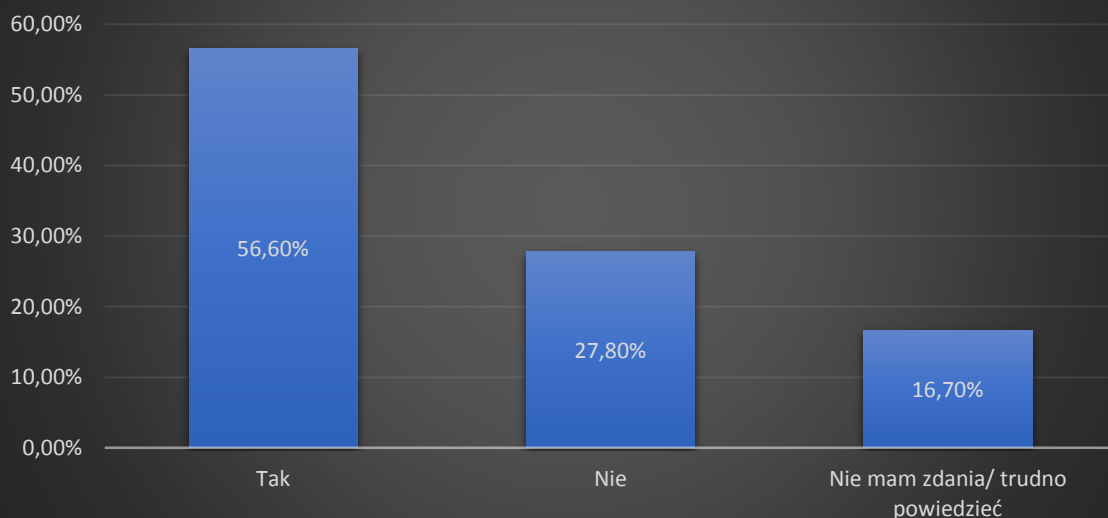
3. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Hajnówka

Niniejszy Program powstał w oparciu o diagnozę środowiska na podstawie informacji uzyskanych z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Hajnówce oraz anonimowych ankiet uzupełnionych przez mieszkańców Gminy Hajnówka. Formularze zostały udostępnione na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce oraz facebooku. Zgromadzono 18 ankietowanych zamieszkujących na terenie Gminy Hajnówka w przedziale wiekowym 18-60 lat, 44,4 % ankietowanych w wieku 40-49 lat , 11,1% 30-39 lat, 22,2% - 50-59% , 11.1%- 20-29 lat, 5,6% - 18-19 lat, 5,6% -60 lat i więcej. Zgodnie z załączonym wykresem. W ankiecie zamieszczono pytania na temat zjawiska przemocy. Gmina Hajnówka liczy 3662 mieszkańców, z czego 49,2% stanowią kobiety, a 50,8% mężczyźni.

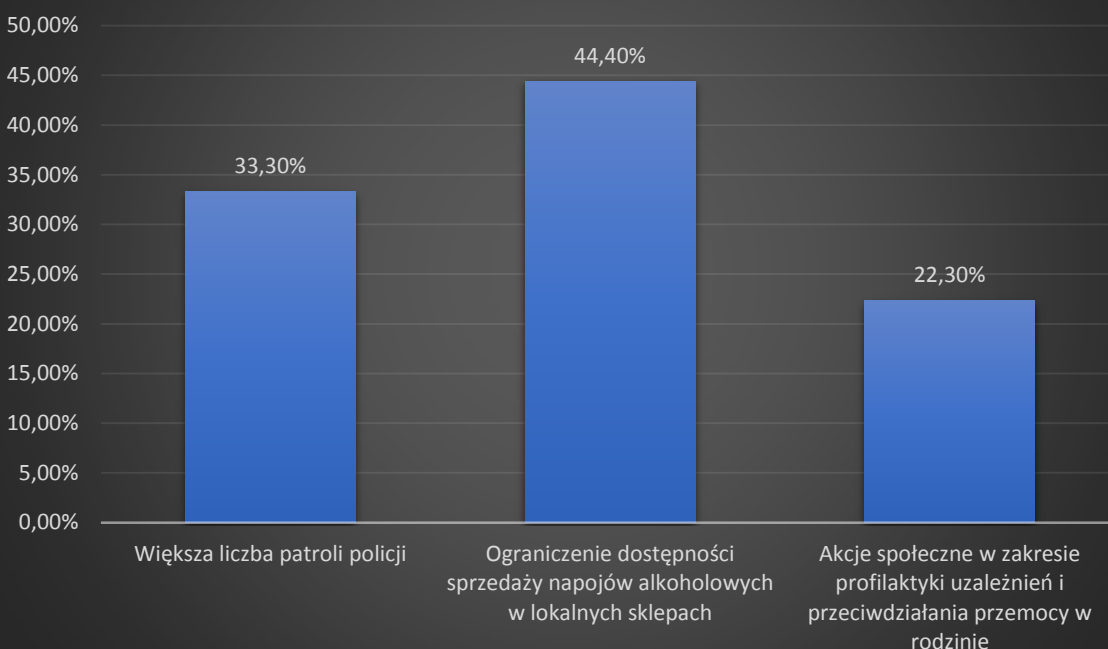
W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 17,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,9 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa podlaskiego oraz większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Odpowiedzi zostały następująco zaprezentowane.

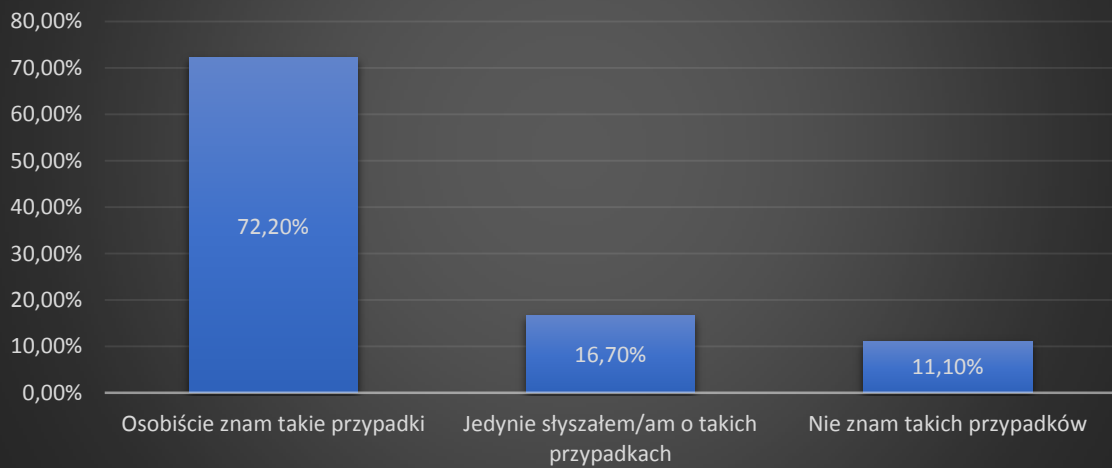
1. Czy czuje się Pan(-i) bezpiecznie na terenie naszej gminy?

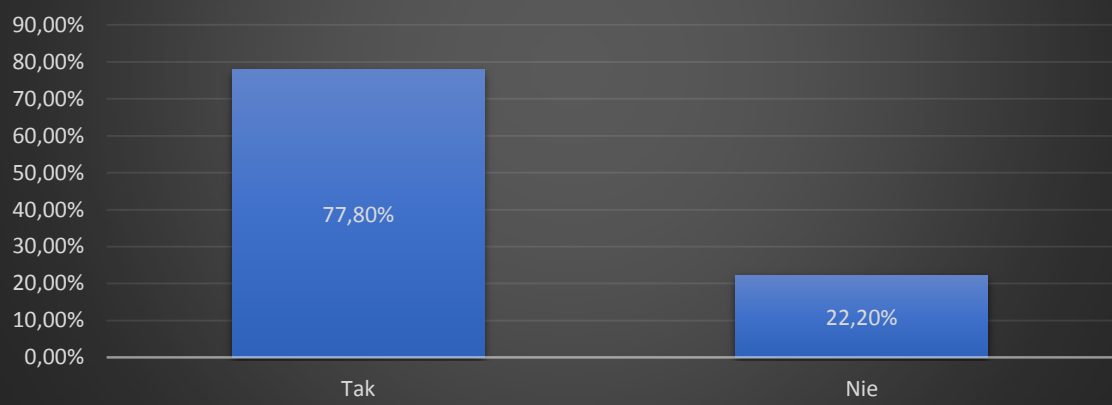
2. Co wpłynęłoby na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego

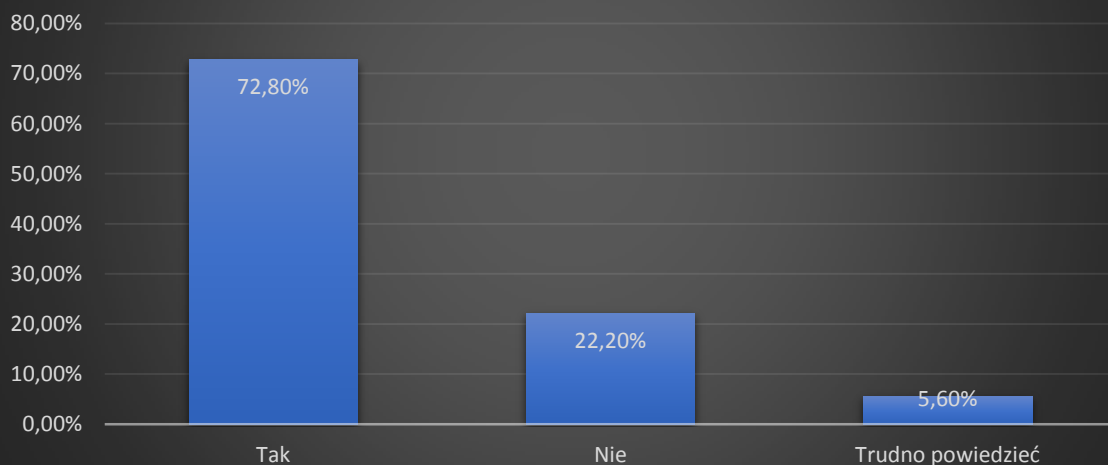
3. Czy zna Pan(-i) przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Hajnówka lub o nich słyszał(-a)?

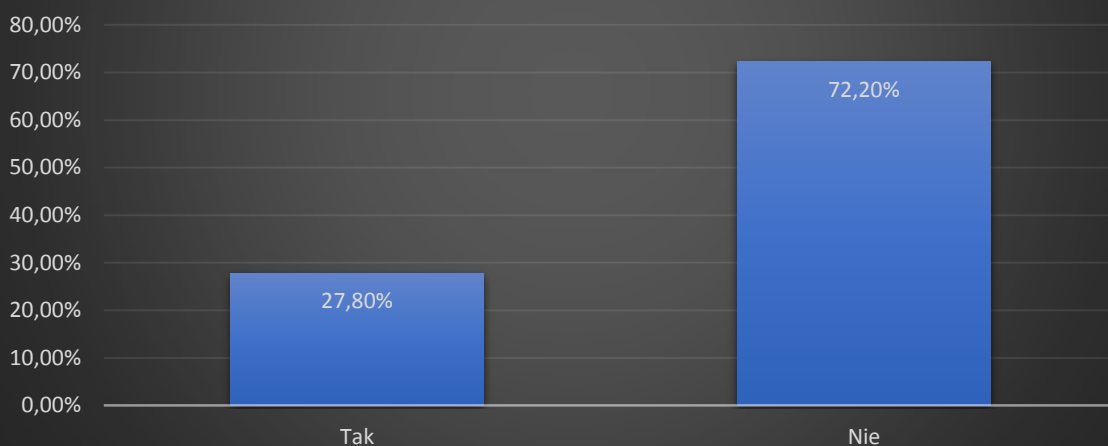
4. Czy wie Pan(-i) o przypadkach przemocy domowej w Gminie Hajnówka, kiedy sprawca przemocy znajdował się pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających?

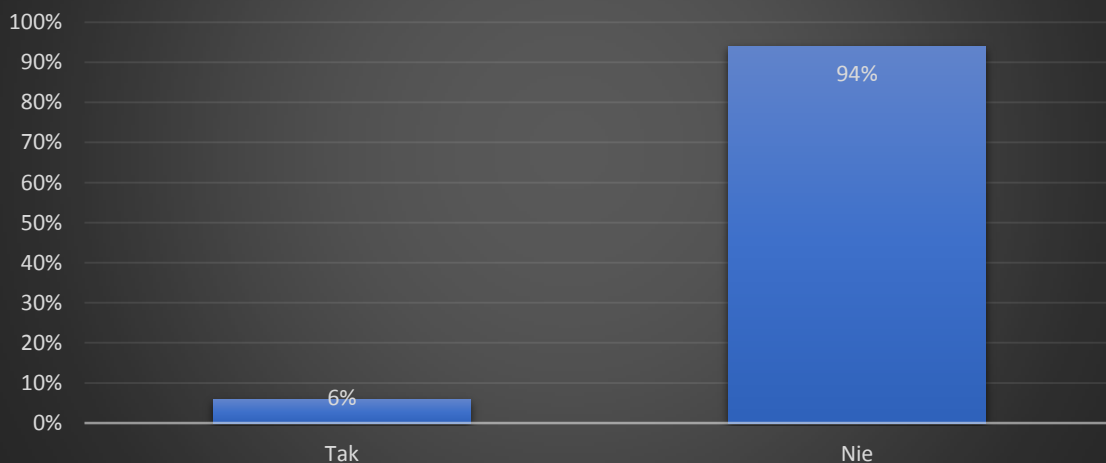
5. Czy kiedykolwiek spotkał(-a) się Pan(-i) bezpośrednio ze zjawiskiem przemocy w rodzinie?

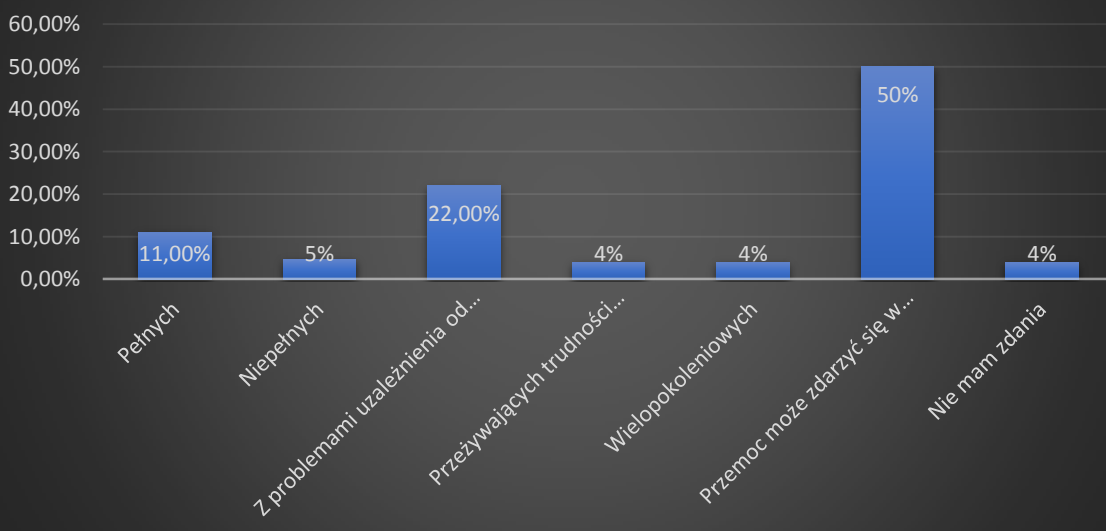
6. Czy kiedykolwiek zgłaszał(-a) Pan(-i) do odpowiednich instytucji, jednostek, organów przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie, z którymi spotkał(-a) się Pan(-i) bezpośrednio?

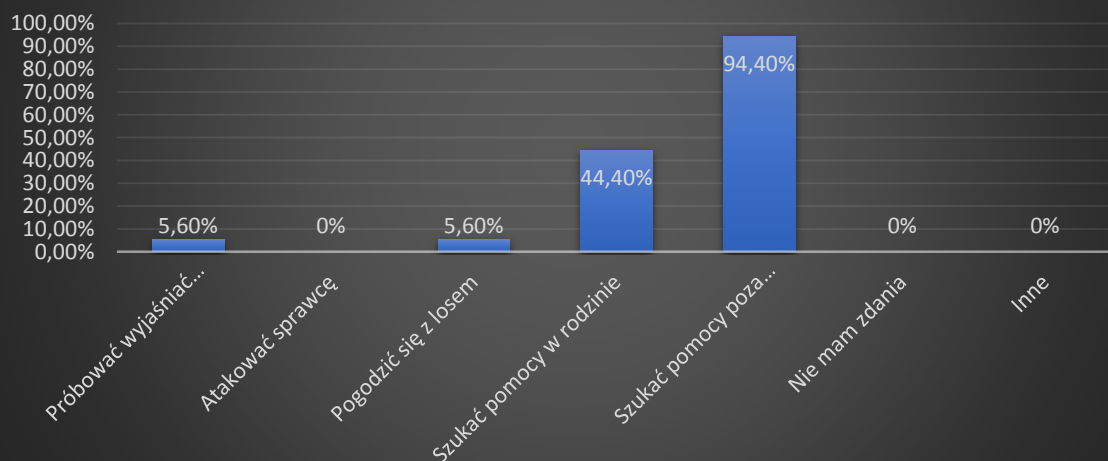
7. Czy Pana(-i) zdaniem przemoc w rodzinie to sprawa prywatna i nikt nie powinien się wtrącać?

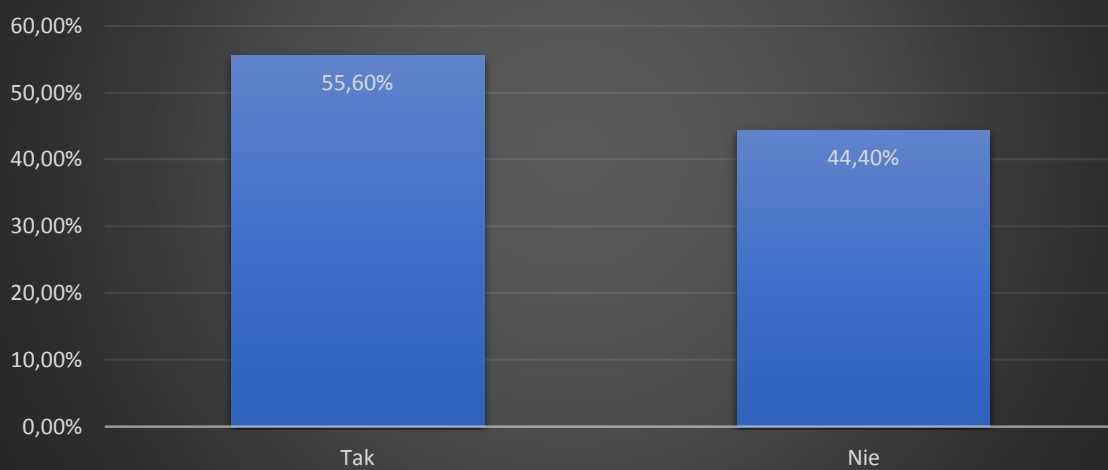
8. W jakich rodzinach Pana(-i) zdaniem najczęściej występuje przemoc?

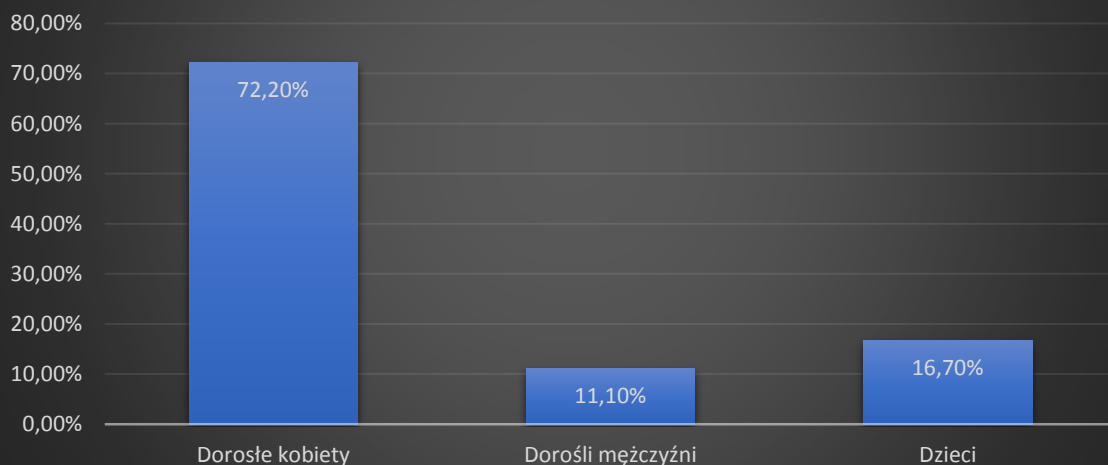
9. Jak Pan(-i) zdaniem powinna zachować się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie? (Wielokrotność odpowiedzi)

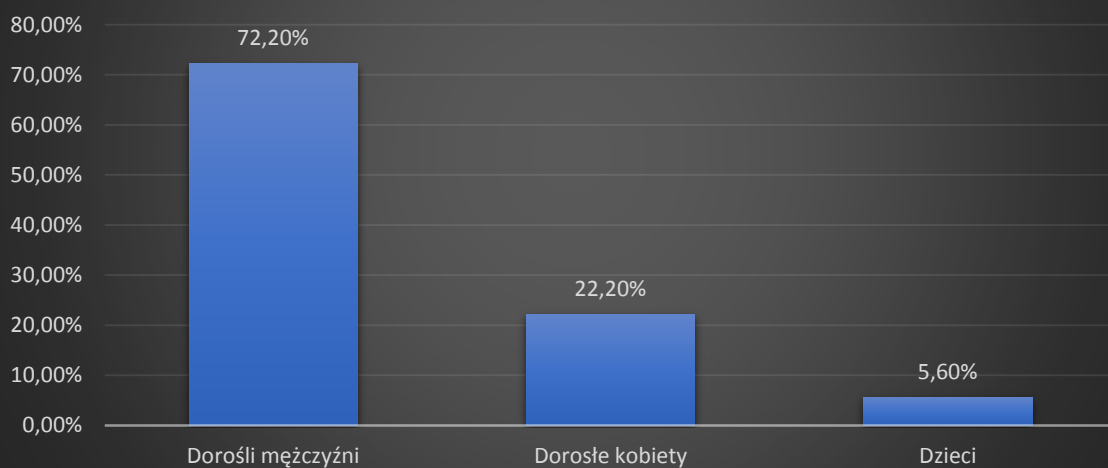
10. Czy wie Pan(-i) gdzie szukać pomocy w Gminie Hajnówka w przypadku doświadczenia przemocy domowej?

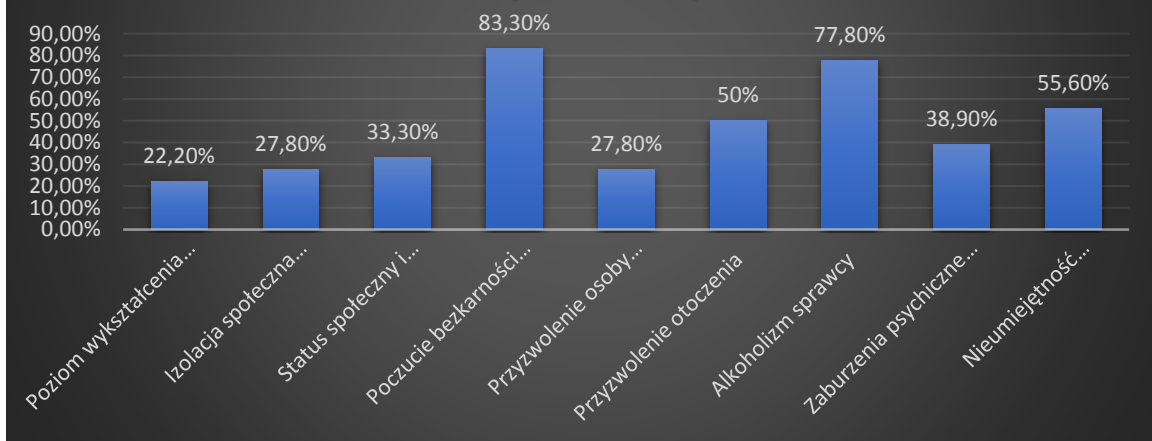
11. Kto według Pana(-i) wiedzy jest najczęściej osobą doświadczającą przemocy w rodzinie na terenie Gminy Hajnówka?

12. Kto według Pana(-i) wiedzy jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie na terenie Gminy Hajnówka?

13. Jakiego Pana(-i) zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie? (Wielokrotność odpowiedzi)

Legenda:

Poziom wykształcenia sprawcy- 22,20%

Izolacja społeczna rodziny- 27,80%

Status społeczny i materialny w rodzinie-33,30%

Poczucie bezkarności sprawcy- 83,30%

Przyzwolenie osoby doznającej przemocy- 27,80%

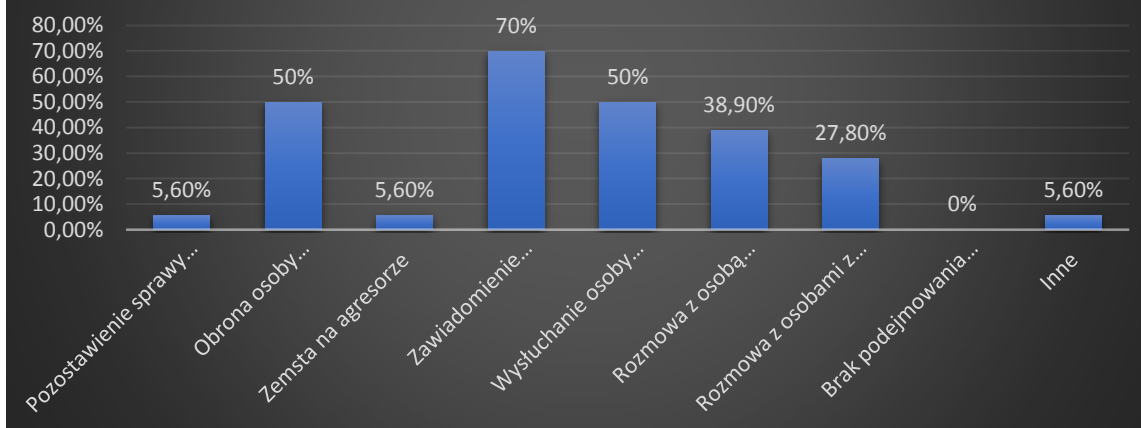
Przyzwolenie otoczenia- 50%

Alkoholizm sprawcy- 77,80%

Zaburzenia psychiczne sprawcy- 38,90%

Nieumiejętność radzenia sobie z trudnościami życiowymi osoby stosującej przemoc- 55,60%

14. Jakie działania podjąłby/podjęłaby Pan(-i) w odpowiedzi na przejaw przemocy w rodzinie, będąc jej świadkiem? (Wielokrotność odpowiedzi)

Legenda:

Pozostawienie sprawy do rozwiązania pomiędzy uczestnikami sporu- 5,60%

Obrona osoby doznającej przemocy- 50%

Zemsta na agresorze- 5,60%

Zawiadomienie odpowiednich służb i instytucji- 70%

Wysłuchanie osoby doznającej przemocy-50%

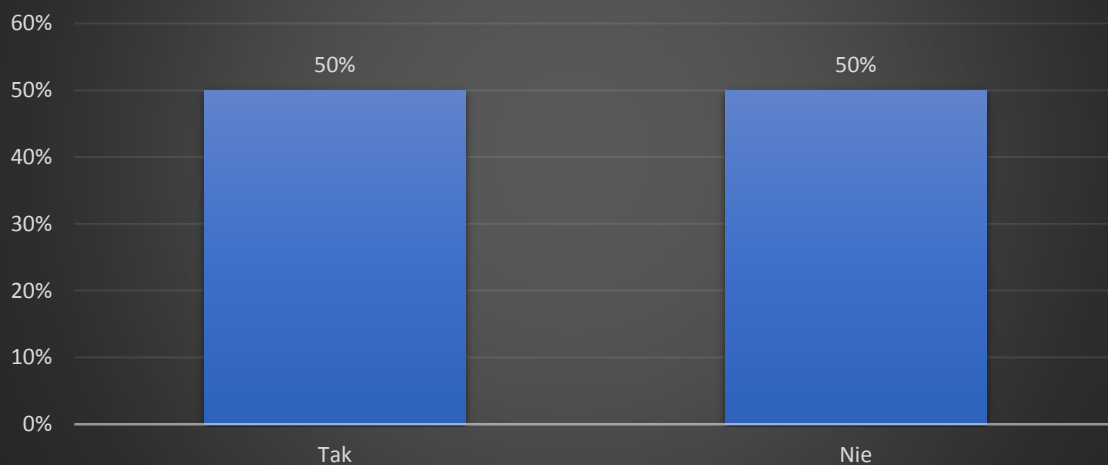
Rozmowa z osobą stosującą przemoc- 38,90%

Rozmowa z osobami z najbliższego otoczenia rodziny z problemem przemocy- 27,80%

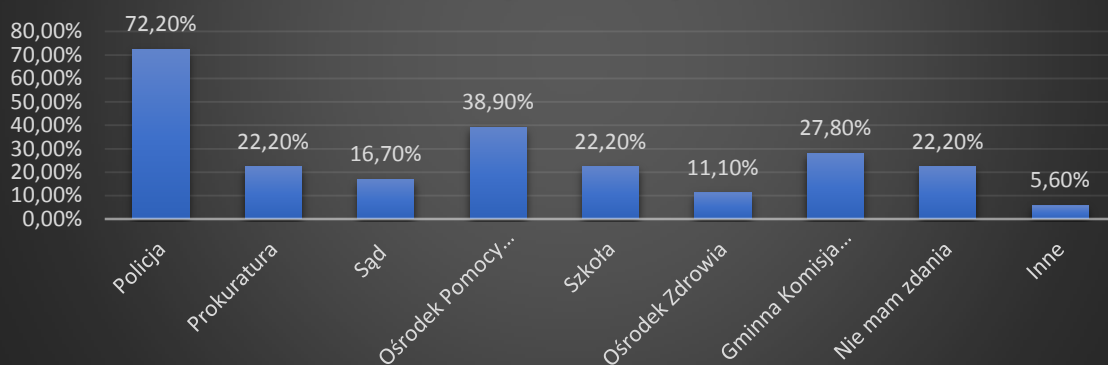
Brak podejmowania działań- 0%

Inne- 5,60%

15. Czy słyszał(-a) Pan(-i) o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Hajnówka?

16. Na pomoc jakich instytucji, jednostek, organów Pana(-i) zdaniem może liczyć osoba doświadczająca przemocy w rodzinie? (Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Legenda:

Policja- 72,20%

Prokuratura- 22,20%

Sąd- 16,70%

Ośrodek Pomocy Społecznej- 38,90%

Szkoła- 22,20%

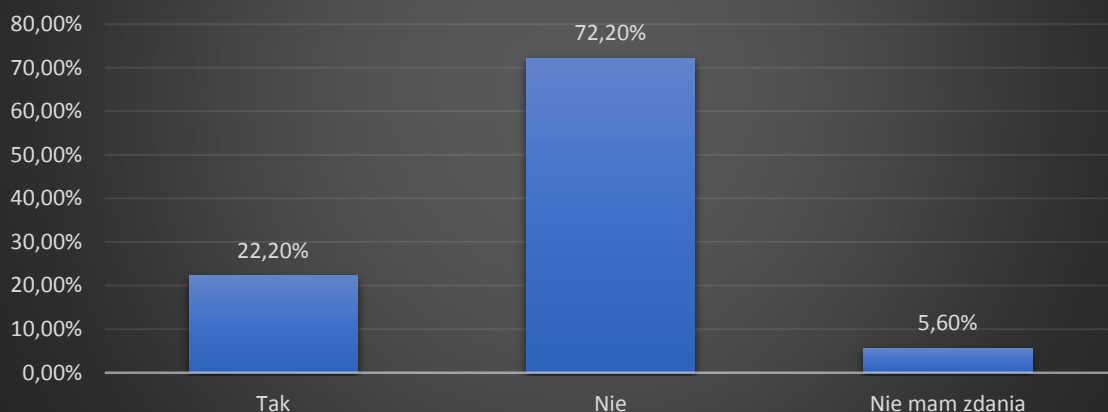
Ośrodek Zdrowia- 11,10%

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- 27,80%

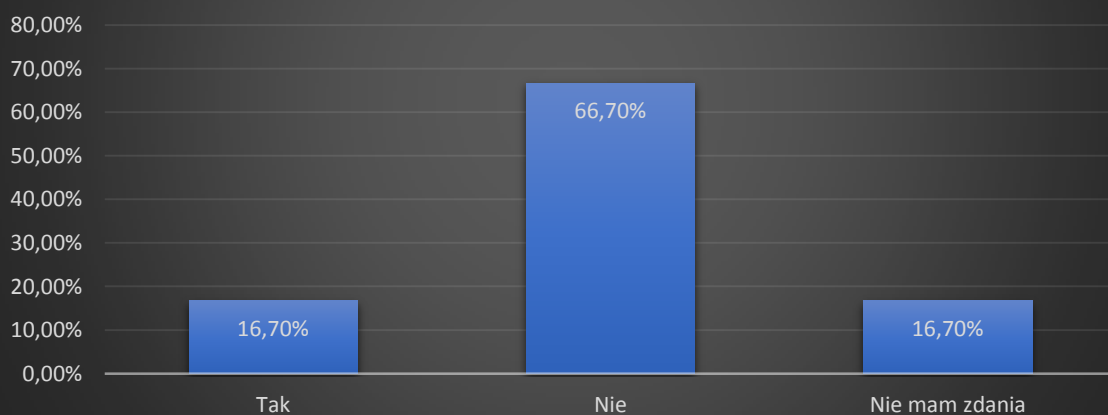
Nie mam zdania- 22,20%

Inne- 5,60%

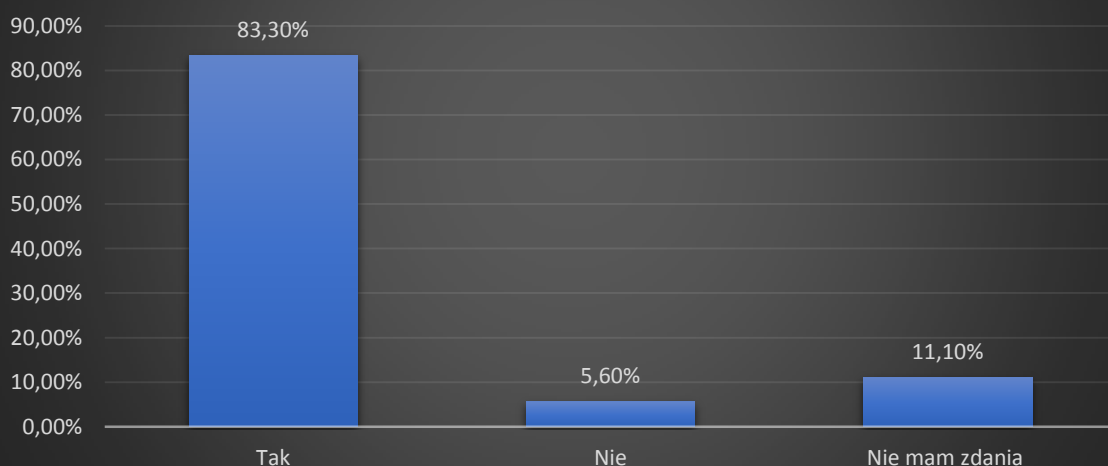
17. Czy według Pana(-i) wiedzy realizowana w Gminie Hajnówka oferta pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

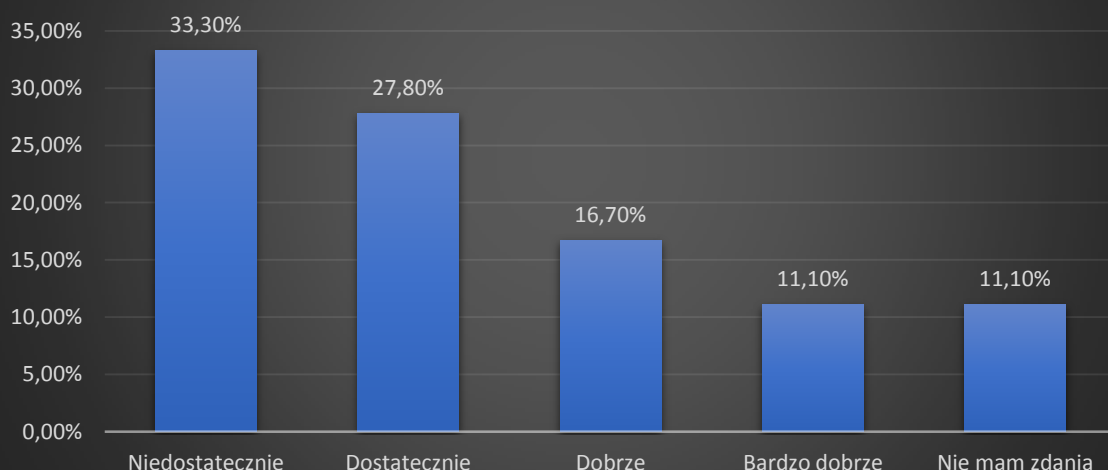
18. Czy według Pana(-i) wiedzy podejmowane w Gminie Hajnówka działania wobec sprawców przemocy w rodzinie są wystarczające?

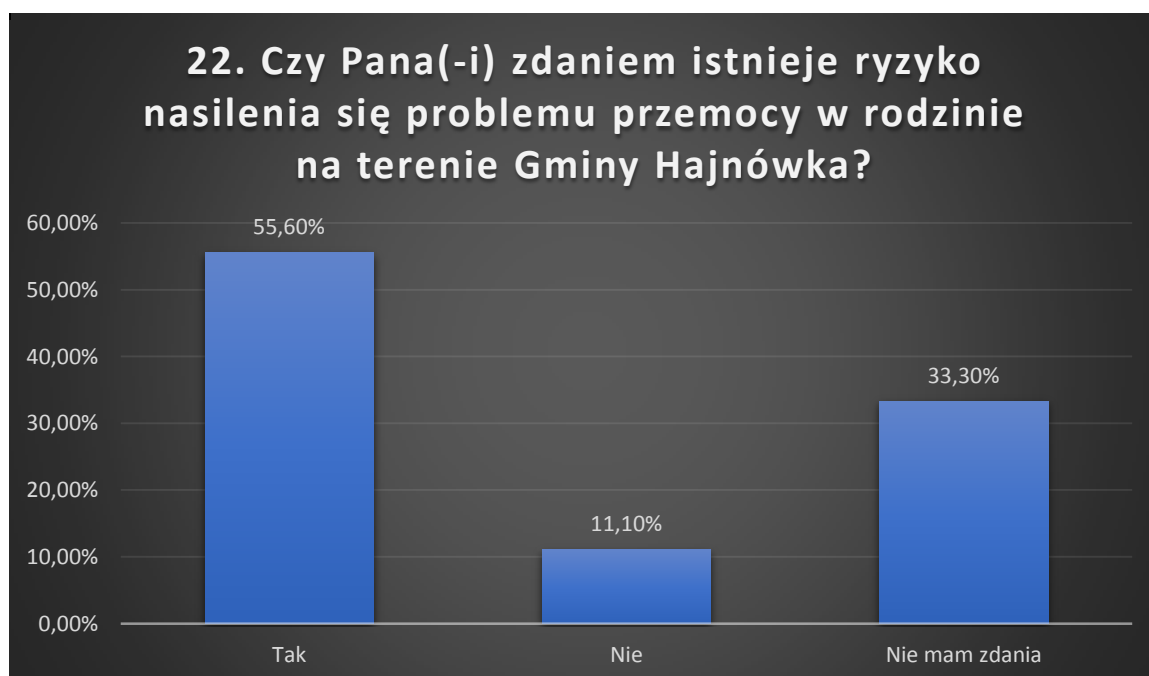
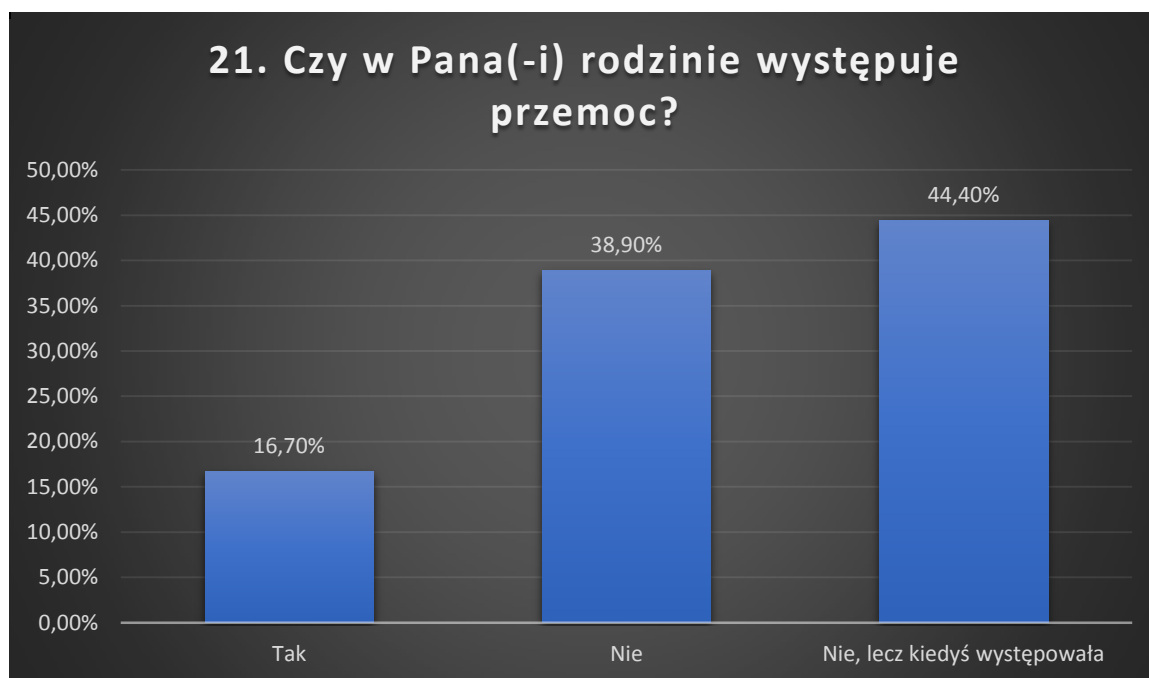

19. Czy postrzega Pan(-i) przemoc w rodzinie jako istotny problem na terenie Gminy Hajnówka?

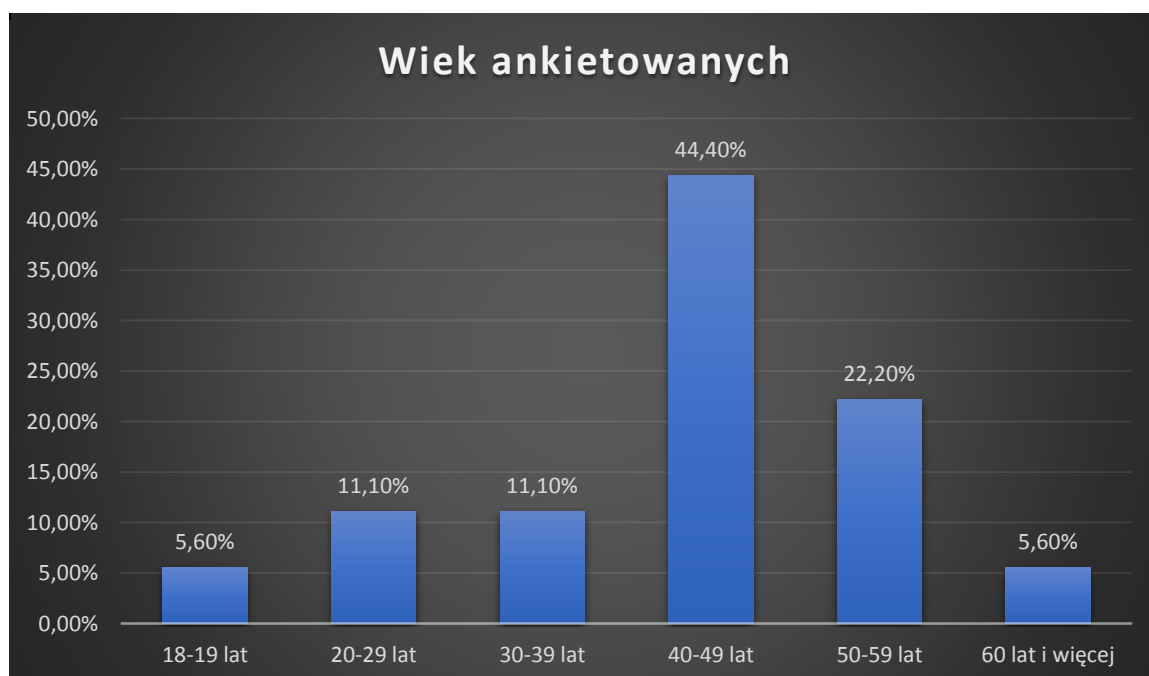
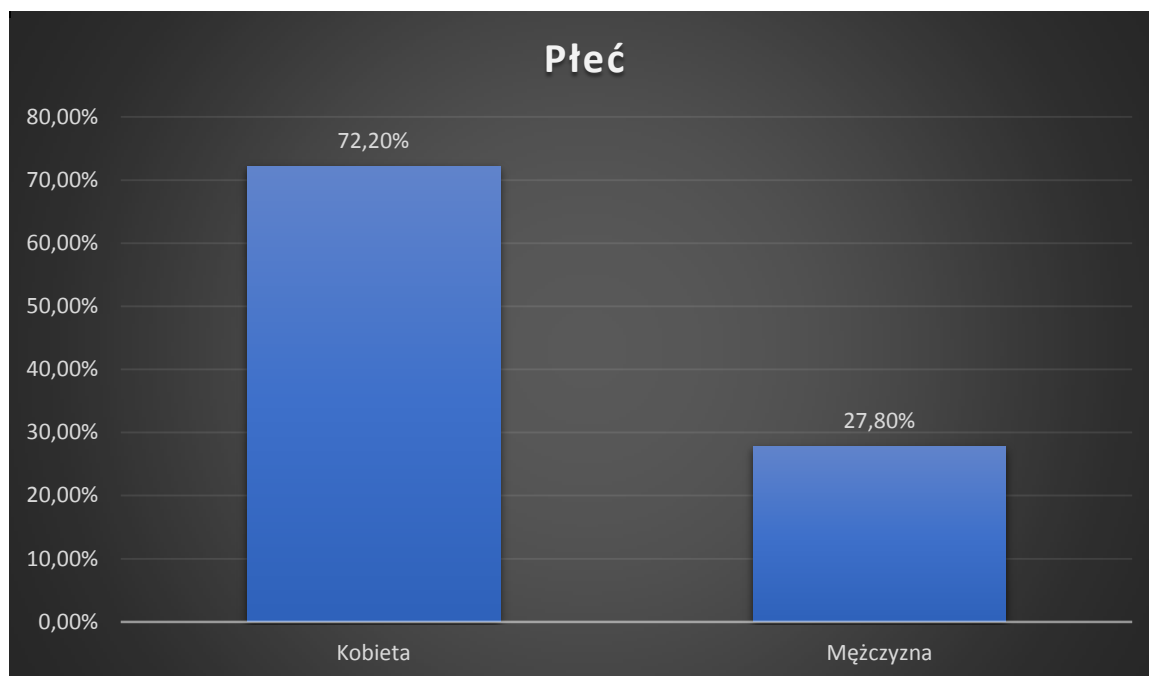

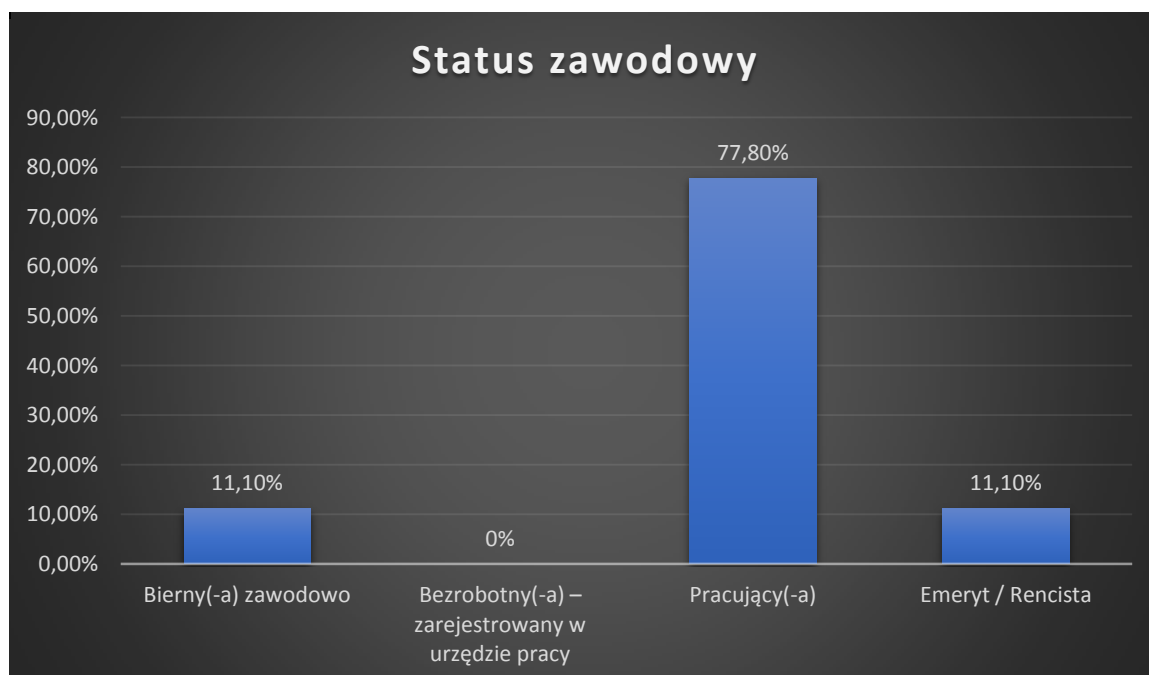
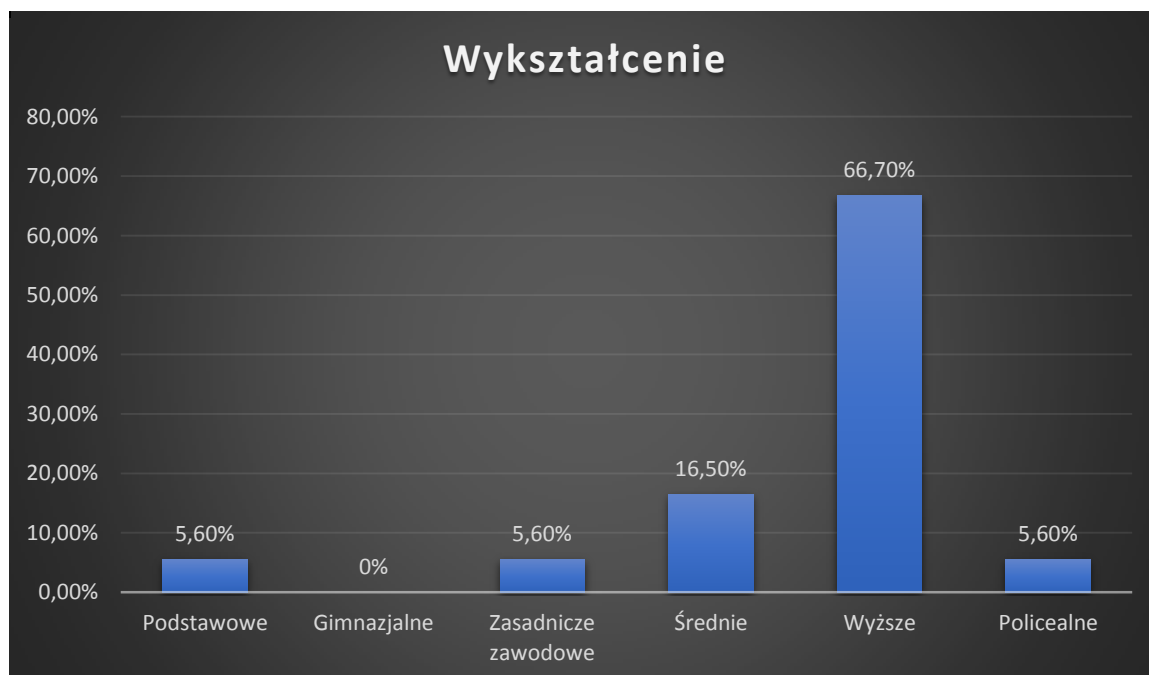
20. Jak Pan(-i) ocenia prowadzone w Gminie Hajnówka działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

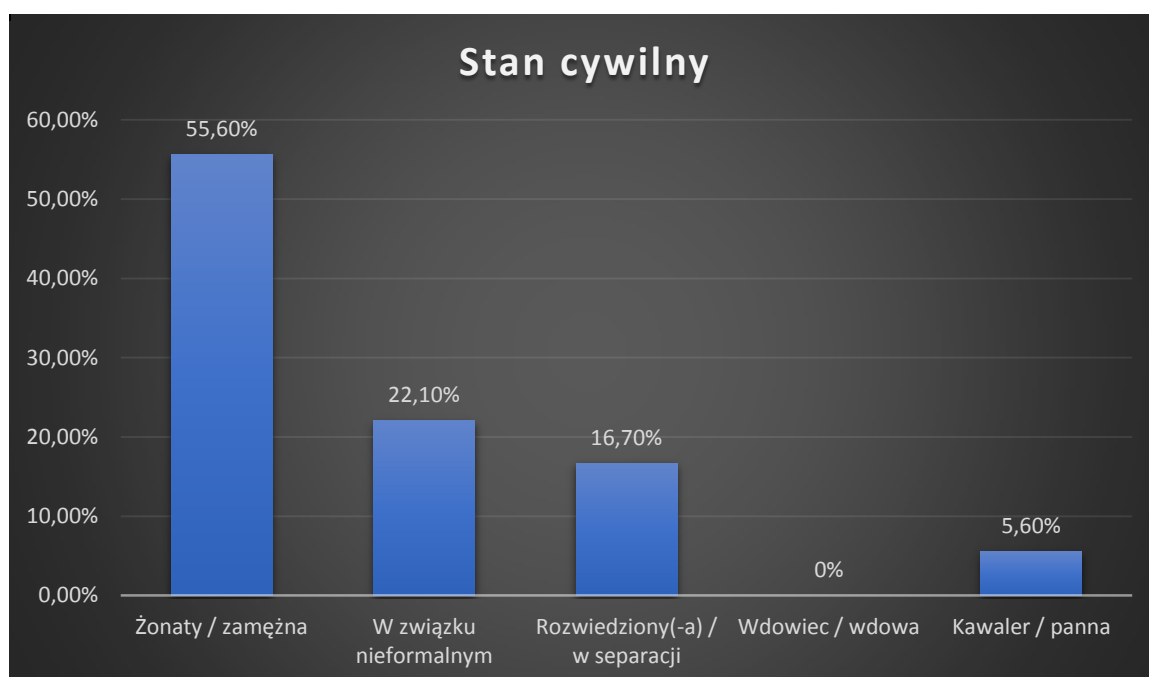

Metryczka:

W celu realizacji zaplanowanych działań niezbędne jest dokonanie interpretacji problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Skala przemocy domowej, jako zjawisko zachodzące w środowisku zamkniętym jest niezwykle trudna do oszacowania. Składa się na to wiele przyczyn, poczynając od braku udziału osób trzecich, poprzez opór, często wstyd, osób dotkniętych przemocą przed ujawnieniem sytuacji na zewnątrz ze względu na uwarunkowania społeczne. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele Policji, pomocy społecznej, stowarzyszenia, oświaty. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i nadzorowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielenia pomocy w terenie lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Tabela 1. Liczba formularzy „Niebieska Karta” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego

ROK	2020	2021	2022
Procedura „Niebieskie Karty”	18	22	11

W 2020r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 18 formularzy „Niebieskiej Karty” założonych przez funkcjonariuszy Policji. W 2021r. wpłynęło 22 formularzy „Niebieskiej Karty” wszczętych przez Policję, natomiast w 2022r. 11 formularzy „Niebieskiej Karty” również wszczętych przez Policję.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie

ROK	2020	2021	2022
Ogółem liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	24	40	29
Kobiety	18	23	15
Mężczyźni	0	1	1
Dzieci	6	16	13

Z powyższych danych wynika, że najwięcej z osób pokrzywdzonych stanowiły kobiety. Jednakże problem ten dotyczy także dzieci. Najczęściej występująca formą przemocy była przemoc psychiczna, która przejawiała się wyzwiskami, ośmieszaniem, groźbami,

krytykowaniem, poniżaniem i ciągłym niepokojem. Większość przypadków występowania przemocy w rodzinie ma związek z alkoholem.

Z danych Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce wynika, że prowadzone były postępowania o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

4. Liczba prowadzonych postępowań przez GKRPA w Hajnówce:

W 2020 roku na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego zaproszono 2 osoby nadużywające alkohol podejrzane o stosowanie przemocy wobec bliskich (1 osoba podjęła dobrowolne leczenie).

W 2021 roku na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce zaproszono 2 osoby nadużywające alkohol podejrzane o stosowanie przemocy domowej w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego. Osoby zaproszone nie stawily się w wyznaczonym terminie. Pracownik socjalny poinformował, iż mają możliwość skorzystania z nieodpłatnej terapii w Poradni Leczenia Uzależnień.

W 2022 roku na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów w Hajnówce zaproszono 3 osoby motywujące do podjęcia leczenia nadużywające alkohol podejrzane o stosowanie przemocy domowej w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego. Osoby zaproszone nie stawily się w wyznaczonym terminie. Pracownik socjalny poinformował, iż mają możliwość skorzystania z nieodpłatnej terapii w Poradni Leczenia Uzależnień.

5. Działalność zespołu interdyscyplinarnego:

W 2020 odbyły się 4 posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego. W 6 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie. W 4 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty w wyniku braku zasadności podejmowania działań.

W 2021 roku zorganizowano 5 posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego. Podczas rozpoczęcia procedury Niebieskiej Karty w 7 sprawach Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce wydała nakaz natychmiastowego opuszczenia przez sprawcę przemocy wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i otoczenia ofiary na odległość 100m. W 9 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie, w 3 przypadkach zakończono procedurę w wyniku braku zasadności podejmowania działań.

W 2022 roku odbyły się 4 posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego. Podczas wszczynania procedury Niebieskiej Karty w 2022 roku w 3 sprawach Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce wydała nakaz natychmiastowego opuszczenia przez sprawcę przemocy wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i otoczenia ofiary na odległość 100m. W 9 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie, zaś w 2 przypadkach zakończono procedurę w wyniku braku zasadności podejmowania działań.

6. Analiza SWOT- analiza danych dotyczących zjawiska przemocy, posiadanych zasobów pozwala na wskazanie mocnych i słabych stron funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy.

Mocne strony (wewnętrzne pozytywne- to specjalne walory odróżniające nas od innych):

1. Duże doświadczenie w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, praca w przypadku złożonych sytuacji problemowych.
2. Kierowanie do bezpłatnej pomocy na terenie powiatu Hajnowskiego.
3. Wypracowanie procedury interweniowania w sytuacji przemocy domowej i stosowanie.
4. Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży działań informacyjnych , profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
5. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do sprawców przemocy z alkoholizmem.

Słabe strony (wewnętrzne negatywne są konsekwencją ograniczeń, niedostatecznych zasobów i umiejętności):

1. Istniejące mity i stereotypy na temat zjawiska przemocy.
2. Brak na terenie Gminy grup wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.
3. Trudności w odseparowaniu osób stosujących przemoc od osób doświadczających przemocy.
4. Brak funduszy na specjalistyczne szkolenia dla poszczególnych grup zawodowych w zakresie pozyskiwania funduszy na specjalistyczne szkolenia dla poszczególnych grup zawodowych w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy.
5. Zbyt niska świadomość społeczna w zakresie wdrażania programów społecznych.
6. Niska wrażliwość społeczna na terenie Gminy Hajnówka na problemy społeczne.

Szanse (zewnętrzne pozytywne – to tendencje i zjawiska w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się dla nas bodźcem rozwoju, osłabiać istnienie zagrożeń):

1. Zwiększenie się dostępności specjalistycznego wsparcia dla ofiar przemocy.
2. Możliwość wykorzystania istniejących przepisów.
3. Rosnące kompetencje wszystkich pracowników służb i instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową.
4. Zwiększająca się świadomość społeczeństwa na temat przemocy.
5. Rozwijanie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego.

Zagrożenia (zewnętrzne negatywne – to wszystkie czynniki, które są postrzegane jako bariery, utrudnienia, dodatkowe koszty działania, niebezpieczeństwo):

1. Wzrastająca liczba osób wymagających podejmowanie działań interdyscyplinarnych.
2. Niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze stron rodzin.
3. Problem uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych.
4. Brak możliwości egzekwowania współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym.
5. Duża formalizacja działań.

7. Zadania służb powołanych do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

Podmioty wskazane w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do realizowania działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty „

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Policja.
4. Publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia.
5. Placówki oświatowe- wychowawcze.

Każda z wyżej wymienionych jednostek jest zobowiązana do podejmowania działań udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty” pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce.

1. Diagnozuje sytuację i potrzeby osoby , co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.
2. Udziela informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania bezpłatnej pomocy psychologicznej, prawnej socjalnej i pedagogicznej oraz o instytucjach świadczących pomoc specjalistyczną,
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotowych świadczących tę pomoc,
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań z uwagi na poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
3. Niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy.
4. Zapewnienie ofierze przemocy domowej w zależności od potrzeb schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

5. Prowadzenie rozmów z osobami wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje osoby te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

W ramach procedury Niebieskiej Karty przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Diagnozuje sytuację i potrzeby osoby co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową,
- 2) Udziela informacji o:
 - a) Możliwości uzyskania pomocy psychologicznej , prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domowa.
 - b) Formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz instytucjach i podmiotach świadczących daną pomoc.
 - c) Możliwościach dalszych działań mających w celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.
- 3) Niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy.
- 4) Zapewnienie ofierze przemocy domowej w zależności od potrzeb schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

W ramach procedury funkcjonariusz Policji :

- 1) Udziela niezbędnej pomocy ofierze przemocy domowej , w tym pierwszej pomocy.
- 2) Organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia.
- 3) W razie potrzeby podejmuje niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy domowej.

- 4) W razie konieczności zagrożenia ofiary przemocy stosuje nakaz opuszczenia środowiska zamieszkania i zakaz zbliżania się.
- 5) Przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadku niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa.
- 6) Podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w danym przypadku, składa systematyczne wizyty w środowisku zamieszkania ofiary przemocy, w zależności od potrzeb określonych przez Zespół Interdyscyplinarny.

W ramach procedury udziela się osobie co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy domowej informacji o możliwościach uzyskania pomocy, wsparcia uzyskania bezpłatnej pomocy i wsparcia oraz uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego świadczenia lekarskiego ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.

8.Cele, zadania i harmonogram programu

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Hajnówka są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona ofiar przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa zadania do realizowania ukierunkowane na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów:

I. Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

- 1) Podniesienie świadomości społecznej związanej ze zjawiskiem przemocy domowej oraz niedopuszczalności stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci.
- 2) Zwiększenie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie zjawiska przemocy, w tym przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.
- 3) Pobudzanie społecznej odpowiedzialności i wrażliwości wśród mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej.

Strategie	Cel	Kierunek działań	Wskaźnik	Realizatorzy	Termin Realizacji
Strategia profilaktyczna	Edukacja na temat przemocy domowej oraz związanych z nią problemów takich jak uzależnienia	1.Edukacja społeczna poprzez plakaty, ulotki 2.Pogadanki w szkołach dla dzieci i młodzieży na temat przemocy domowej, cyberprzemocy	1.Liczba rozpowszechnionych plakatów, ulotek 2.Ilość przeprowadzonych zajęć edukacyjnych	KPP Hajnówka, placówki oświatowe	2023-2025

4) Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy, w przypadku doświadczania problemu przemocy domowej.

Strategia informacyjna	Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej oraz zmiana postrzegania przez mieszkańców Gminy Hajnówka problemu przemocy domowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej na temat możliwości skorzystania z pomocy specjalistów 2. Opracowanie informatora na temat instytucji pomocowych z terenu Powiatu Hajnowskiego, które zostaną rozpowszechnione w instytucjach odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy domowej (placówki oświatowe, lekarze pierwszego kontaktu, sąd) 3. Aktualizacja witryny internetowej Zespołu Interdyscyplinarnego, bieżąca aktualizacja informacji zawartych na stronie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba materiałów informacyjnych, ulotek itp. 2. Liczba informatorów i zaktualizowanych materiałów informacyjnych 3. Liczba aktualizacji strony, wejść na stronę 	ZI, GOPS	2023-2025 (raz na kwartał)
------------------------	---	--	---	----------	-----------------------------------

Podnoszenie skuteczności wsparcia rodzin i osób doświadczających przemocy domowej

- 1) Udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia na obszarze Gminy.
- 2) Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i ochrony ofiar przemocy domowej.
- 3) Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy Domowej.

Strategie	Cel	Kierunek działań	Wskaźnik	Realizatorzy	Termin realizacji
Strategie pomocowe kierowane do osób uwikłanych w przemoc domową	1.Wspieranie osób doznających przemoc domową w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy, a także zapobieganie kolejnym aktom przemocy domowej	1.Kierowanie osób doznających przemocy domowej do udziału w grupach wsparcia i grup samopomocowych	Liczba osób	PCPR, GOPS, PCPR	2023-2025
		2. Rozwijanie oferty pomocowej dla dzieci, które doznały przemocy w rodzinie	Liczba dzieci	GOPS,PCPR,	2023-2025
JW.	JW.	3.Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy w szczególności w formie poradnictwa psychologicznego , prawnego socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej	Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa	GOPS,ZI, KPP	2023-2025
JW.	JW.	4. Kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc i programach psychologiczno-terapeutycznych	Liczba osób	ZI, GOPS	2023-2025

Działania interwencyjne

Strategie	Cel	Kierownik działu	Wskaźnik	Realizatorzy	Termin realizacji
Strategie interwencyjne kierowane do osób uwikłanych w przemoc domową	Podjęmowanie działań interwencyjnych wobec osób doświadczających przemoc	1. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	Liczba Niebieskich Kart Liczba rodzin	KPP, GOPS, placówki oświatowe, służby zdrowia, GKRPA	2023-2025
JW.	JW.	2. Występowanie do Prokuratury lub Policji z zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	Liczba wystąpień	GOPS, KPP, ZI	2023-2025
JW.	JW.	3. Występowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny lub z wnioskami o podjęcie działań zabezpieczających	Liczba wystąpień	GOPS, ZI	2023-2025
JW.	JW.	4. Zapewnienie bezpiecznego miejsca pobytu dla osób doświadczających przemocy	Liczba osób skierowanych do specjalistycznych placówek	GOPS, ZI	2023-2025
JW.	JW.	5. Podjęmowanie interwencji dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży	Liczba interwencji liczba dzieci	GOPS, ZI	2023-2025

JW.	Podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej	1. Zapewnienie czasowych miejsc pobytu dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej	Liczba miejsc liczba osób	GOPS, ZI	2023-2025
		2. Odizolowanie sprawców przemocy od osób pokrzywdzonych	Liczba zatrzymań liczba wydanych nakazów i zakazów	GOPS, ZI	2023-2025

Działania dotyczące lokalnego systemu wsparcia

Strategie	Cel	Kierunki działań	Termin realizacji	Nazwa wskaźnika	Realizator
Strategie badające lokalny system wsparcia	Doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1. Prowadzenie procedur „Niebieskiej Karty” i organizowanie prac grup diagnostyczno-pomocowych	2023-2025	Liczba procedur, liczba grup diagnostyczno-pomocowych	ZI, KPP, GOPS
		2. Opracowanie standardów i zapewnienie optymalnych warunków lokalnych do pracy z osobami uwikłanymi w przemoc, głównie pracy grup diagnostyczno-pomocowych, zespołu interdyscyplinarnego	2023-2025	Liczba opracowanych standardów	GOPS, ZI
		3. Monitorowanie i ewaluacja realizacji programu	I kwartał każdego roku	Liczba sprawozdań	ZI
JW.	Rozwijanie współpracy instytucji oraz innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	1. Nawiązanie współpracy z kościołami i organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia w działania przez nich podejmowane elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej	2023-2025	Liczba informacji skierowanych do kościołów i organizacji pozarządowych	ZI
		2. Inicjowanie spotkań służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w celem wymiany doświadczeń, bieżącego monitorowania potrzeb oraz inicjowanie skutecznych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	2023-2025	Liczba spotkań, liczba uczestników	ZI, GOPS

10.Realizatorzy i adresaci Programu:

Realizatorami Programu są Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce, Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce, Placówki Oświatowe na terenie gminy Hajnówka, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, przedstawiciele ochrony zdrowia, zespół kuratorów sądowych.

Adresami Programu są rodziny z terenu Gminy Hajnówka, w których występuje przemoc, osoby doznające przemocy, osoby stosujące przemoc, świadkowie przemocy domowej, przedstawiciele instytucji i służb pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

11.Przewidywane efekty

- a) Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
- b) Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych.
- c) Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej.
- d) Wzrost kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy.
- e) Spadek liczby przypadków przemocy domowej.
- f) Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą domową podejmowane są wielokrotnie.

12.Monitoring i sprawozdawczość programu

Monitoring realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

13.Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy Hajnówka oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Sporządziła:

U.Surel